

A 85/2/9

ARREST VAN 9 MAART 1987

in de zaak A 85/2

Inzake :

Geertje Gepkea TRENNING

tegen

Arend KRABBEN

Procestaal : Nederlands

ARRET DU 9 MARS 1987

dans l'affaire A 85/2

En cause :

Geertje Gepkea TRENNING

contre

Arend KRABBEN

Langue de la procédure : le néerlandais

HET BENELUX-GERECHTSHOF

in de zaak A 85/2

1. Gezien het voor eensluidend gewaarmerkte afschrift van het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden van 1 november 1985 gewezen in de zaak van Geertje Gepkea Trenning tegen Arend Krabben, waarbij overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof aan dit Hof vragen van uitleg zijn gesteld met betrekking tot de Eenvormige Benelux-wet betreffende de dwangsom ;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN :

2. Overwegende dat de Hoge Raad de feiten waarop de door het Benelux-Gerechtshof te geven uitleg moet worden toegepast, als volgt heeft omschreven :

"4.2.1. De President van de Rechtbank te Groningen heeft, op vordering van Krabben, bij vonnis van 7 april 1981, in kort geding gewezen "en uitvoerbaar bij voorraad verklaard :

'(a) Trenning gelast om onmiddellijk na de betekening van 'dit vonnis aan Krabben tegen behoorlijk bewijs van kwijting 'te leveren althans af te geven de in de dagvaarding bedoelde '17 stuks rundvee, alsmede de daaruit inmiddels geboren 'kalveren, 6 vaten à 200 liter van het gewasbeschermings- 'middel DD, bestrijdingsmiddelen, klein gereedschap, afrasteringsdraad en afrasteringspalen, alsmede rollen landbouw- 'plastic, alle op de veestapel betrekking hebbende stalkaarten en overige bescheiden welke noodzakelijk zijn voor een 'deugdelijke en behoorlijke verzorging en gebruik van de 'veestapel, alle machines, zaai- en pootgoederen, alsmede 'veevoeders en voorraden ;

'(b) Trenning gelast om met ingang van 1 mei 1981 te gehangen 'en te gedogen dat Krabben de gepachte opstallen gebruikt 'overeenkomstig hun aard en bestemming, en de elektrische 'stroomtoevoer naar die opstallen te herstellen en aan te 'sluiten en hersteld en aangesloten te houden',

"een en ander met bepaling dat Trenning 'een dwangsom van f. 5.000,-- "verbeurt voor elke dag of gedeelte van een dag dat zij na de betekening respectievelijk 1 mei 1981 geheel of gedeeltelijk in gebreke "mocht blijven om aan die lasten te voldoen'.

"4.2.2. Dat vonnis is op 8 april 1981 aan Trenning betekend en bij
"arrest van het Gerechtshof te Leeuwarden van 17 februari 1982 - tegen
"welk arrest geen rechtsmiddel is aangewend - bekrachtigd.

"4.2.3 Bij de het huidige kort geding inleidende dagvaarding van 2
"juli 1983 heeft Trenning van de President voormeld gevorderd - voor zover
"thans van belang - de opgelegde dwangsom op te heffen dan wel te ver-
"mindere. Bij vonnis van 2 september 1983 heeft de President die vor-
"dering in zoverre toegewezen dat hij de verbeurde dwangsom heeft ver-
"minderd tot een bedrag van in totaal f. 50.000,--, met uitvoerbaarver-
"klaring bij voorraad in dat opzicht van zijn vonnis.

"4.2.4. Op het door Krabben tegen dit vonnis ingestelde hoger beroep
"heeft het voormelde Hof bij zijn - thans in cassatie bestreden -
"arrest van 11 juli 1984 dat vonnis vernietigd en de door Trenning ge-
"vorderde voorziening alsnog geweigerd.

"4.2.5. Bij dat arrest heeft het Hof vastgesteld dat Trenning aan de
"haar bij voormeld vonnis van 7 april 1981 uitgesproken veroordeling
"geen gevolg heeft gegeven voor wat betreft de daarin onder (a) om-
"schreven last, maar wèl voor wat betreft de onder (b) omschreven last,
"en voorts dat ten aanzien van de onder (a) bedoelde 17 stuks rundvee
"met daaruit geboren kalveren sprake is van onmogelijkheid om aan de
"veroordeling tot afgifte te voldoen omdat Trenning reeds vóór genoem-
"de datum de beschikking over die beesten had verloren, maar dat ten
"aanzien van de overige onder (a) opgesomde goederen van zodanige on-
"mogelijkheid geen sprake is.

"4.2.6. Onderdeel 3 van het door Trenning tegen het arrest van 11
"juli 1984 voorgestelde cassatiemiddel keert zich tegen rechtsoverwe-
"ging 19 van dat arrest, voor zover het Hof daarin oordeelt dat, nu
"de dwangsom is gesteld op elk geheel of gedeeltelijk in gebreke blij-
"ven om aan een of meer der opgelegde lasten te voldoen¹, vermindering
"van de dwangsom niet kan worden toegepast.

"4.2.7. Onderdeel 6 van bedoeld middel keert zich tegen rechtsover-
"weging 25 van het bestreden arrest, waar het Hof oordeelt dat de om-
"standigheid dat er een wanverhouding bestaat tussen de verschuldigde
"dwangsommen en de waarde der betrokken goederen, niet kan leiden tot
"de conclusie dat deswege de dwangsommen moeten worden gematigd of
"zelfs opgeheven."

3. Overwegende dat de Hoge Raad de navolgende vragen van uitleg met betrekking tot de Eenvormige Benelux-wet betreffende de dwangsom heeft gesteld :

"(1) Ingeval de rechter een partij op straffe van één dwangsom heeft veroordeeld tot het verrichten van een aantal verschillende prestaties, en daarbij heeft bepaald dat deze dwangsom wordt verbeurd voor elk geheel of gedeeltelijk in gebreke blijven om een of meer van die prestaties te verrichten, laat artikel 4 van de Eenvormige Wet dan toe dat die rechter op een daartoe strekkende vordering van de veroordeelde de dwangsom opheft of vermindert indien van die prestaties een gedeelte door de veroordeelde is verricht, ten aanzien van een ander gedeelte sprake is van onmogelijkheid tot het verrichten ervan door de veroordeelde, en het overige gedeelte onverricht is gebleven zonder dat van zodanige onmogelijkheid sprake is ?

(2) Indien in het geval bedoeld in vraag (1), van de prestaties een gedeelte onverricht is gebleven zonder dat te dien aanzien van onmogelijkheid tot zodanige verrichting sprake is, en dientengevolge een wanverhouding is ontstaan tussen enerzijds de dwangsom en anderzijds de waarde van het onverricht gebleven gedeelte van de prestaties, kan die wanverhouding dan grond opleveren voor de rechter die de dwangsom had opgelegd, om haar op een daartoe strekkende vordering van de veroordeelde op te heffen of te verminderen ? "

TEN AANZIEN VAN DE LOOP VAN HET GEDING :

4. Overwegende dat het Hof overeenkomstig artikel 6, vijfde lid, van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof aan de Ministers van Justitie van België, van Nederland en van Luxemburg een door de Griffier gewaarmerkt afschrift van het arrest van de Hoge Raad heeft gezonden ;

5. Overwegende dat partijen een memorie hebben ingediend, en partij Trenning een memorie van antwoord ;

6. Overwegende dat de Advocaat-Generaal E. Krings op 3 december 1986 schriftelijk heeft geconcludeerd ;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT :

Ten aanzien van de eerste vraag :

7. Overwegende dat het in deze vraag bedoelde geval daardoor wordt gekenmerkt dat de rechter die de dwangsom heeft opgelegd - blijkens de uitlegging die op grond van de door hem daarbij gekozen formulering aan de vraag ten grondslag ligt - elk van de verschillende prestaties waartoe hij veroordeelde van zodanig gewicht achtte dat geheel of ten dele niet voldoen aan de veroordeling tot het verrichten van elke prestatie het verbeuren van de gehele dwangsom wettigt ;

8. Overwegende dat in dat geval de eerste vraag ontkennend moet worden beantwoord ; dat immers de gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de veroordeelde om aan de veroordeling tot het verrichten van één of meer van die prestaties te voldoen, de rechter die de dwangsom heeft opgelegd, naar luid van artikel 4 lid 1 van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom, wél bevoegd maakt de dwangsom voor zover betrekking hebbend op die prestatie(s) op te heffen of te verminderen, maar niet om de dwangsom voor zover betrekking hebbende op de andere prestatie(s) op te heffen of te verminderen, terwijl dit laatste door de bij het opleggen van de dwangsom gekozen formulering ten gevolge heeft dat de dwangsom ten volle blijft verschuldigd ;

9. Overwegende dat daarbij evenwel nog opmerking verdient dat artikel 4 lid 1 wel toelaat dat in het in de vraag bedoelde geval de rechter verklaart dat de dwangsom niet meer of niet meer ten volle verschuldigd is voor zover zij betrekking heeft op prestatie(s) met betrekking waartoe hij vorenbedoelde onmogelijkheid aannemelijk oordeelt, bij hoedanige verklaring de veroordeelde belang kan hebben voor het geval dat hij de andere prestatie(s) alsnog verricht ;

Ten aanzien van de tweede vraag :

10. Overwegende dat de tekst van en de toelichting op artikel 4 lid 1 buiten twijfel stellen dat de rechter uitsluitend in geval van blijvende of tijdelijke, gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de veroordeelde om aan de hoofdveroordeling te voldoen, bevoegd is om een dwangsom op te heffen of te verminderen ;

11. Overwegende dat daaruit volgt dat ook de tweede vraag ontkennend moet worden beantwoord ;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN :

12. Overwegende dat het Hof volgens artikel 13 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof de kosten moet vaststellen, welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen, voor zover dit in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is ;

13. dat volgens de Nederlandse wetgeving het salaris van de raadslieden van de partijen wordt begrepen in de kosten welke aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht ;

14. Overwegende dat het Benelux-Gerechtshof de in Nederland in de cassatie-instantie voor de berekening van zodanig salaris geldende maatstaven in aanmerking zal nemen ;

15. Gelet op de conclusie van de Advocaat-Generaal E. Krings ;

16. Uitspraak doende op de door de Hoge Raad der Nederlanden bij arrest van 1 november 1985 gestelde vragen ;

VERKLAART VOOR RECHT :

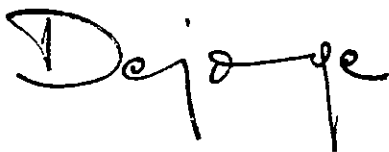
17. Ingeval de rechter een partij op straffe van één dwangsom heeft veroordeeld tot het verrichten van een aantal verschillende prestaties, en daarbij heeft bepaald dat deze dwangsom wordt verbeurd voor elk geheel of gedeeltelijk in gebreke blijven om een of meer van die prestaties te verrichten, laat artikel 4 van de Eenvormige Wet niet toe dat die rechter op een daartoe strekkende vordering van de veroordeelde de dwangsom opheft of vermindert indien van die prestaties een gedeelte door de veroordeelde is verricht, ten aanzien van een ander gedeelte sprake is van onmogelijkheid tot het verrichten ervan door de veroordeelde, en het overige gedeelte onverricht is gebleven zonder dat van zodanige onmogelijkheid sprake is ;

18. Indien in bovenbedoeld geval, van de prestaties een gedeelte onverricht is gebleven zonder dat te dien aanzien van onmogelijkheid tot zodanige verrichting sprake is, en dientengevolge een wanverhouding is ontstaan tussen enerzijds de dwangsom en anderzijds de waarde van het onverricht gebleven gedeelte van de prestaties, kan die wanverhouding geen grond opleveren voor de rechter die de dwangsom had opgelegd, om haar op een daartoe strekkende vordering van de veroordeelde op te heffen of te verminderen.

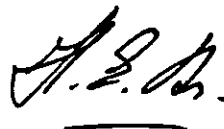
19. Uitspraak doende omtrent de op de behandeling voor het Benelux-Gerechtshof gevallen kosten, bepaalt deze als volgt :
voor G.G. Trenning : 2.000 gulden (exclusief B.T.W.)
voor A. Krabben : 2.000 gulden (exclusief B.T.W.).

20. Aldus gewezen door de heren R. Janssens, president, H.E. Ras, eerste vice-president, R. Thiry, tweede vice-president, R. Soetaert, F. Hess, S.K. Martens en H.L.J. Roelvink, rechters en de heren E. Boon en P. Kayser, plaatsvervangende rechters ;

21. en uitgesproken ter openbare zitting te 's-Gravenhage, op 9 maart 1987, door de heer Mr H.E. Ras, voornoemd, in aanwezigheid van de heer Mr W.J.M. Berger, advocaat-generaal, en de heer C. Dejonge, waarnemend hoofdgriffier.

(C. DEJONGE)

(H.E. RAS)